

DUURZAAM
BOUWLOKET

Informatiebijeenkomst energiebesparing Ouderkerk aan den IJssel

gemeente
Krimpenerwaard

Programma presentatie

- Opening
- Duurzaam Bouwloket
- De wijkaanpak
- Stapsgewijs naar aardgasvrij
- Aanbod
- Ruimte voor uw vragen
- Bedrijvenmarkt

Duurzaam Bouwloket

Voor onafhankelijke informatie en advies over:

- Energie besparen en energie opwekken
- Luchtkwaliteit in huis
- Comfortverbetering in huis
- Levensloopbestendig wonen
- Subsidies, duurzaamheidsleningen en lokale / landelijke regelingen

De aanpak

Tussenwoning
Bouwjaar 1906

Hoekwoning
Bouwjaar 1972

Vrijstaande woning
Bouwjaar 1972

Tussenwoning
Bouwjaar 1988

Geschakelde woning
Bouwjaar 2005

De energiescan

Maatwerkadvies:

- Interview met bewoner(s)
- Bouwtechnische opname
- Luchtkwaliteit meting
- Analyse energiegegevens

Huishoudelijk verbruik

Wat brengt u elke maand weg?

Huishoudelijk verbruik

Jaar	Elektra + gas	Gemiddeld per maand	Per jaar	Totale kosten over looptijd
1	2019	€ 150,00	€ 1.800,00	€ 1.800,00
5	2024	€ 168,83	€ 2.025,92	€ 9.556,44
10	2029	€ 195,72	€ 2.348,59	€ 20.634,98
15	2034	€ 226,89	€ 2.722,66	€ 33.478,04

De referentiewoningen

Tussenwoning
Bouwjaar 1906

€ 150,-
p/m *

Hoekwoning
Bouwjaar 1972

€ 238,-
p/m

Vrijstaande woning
Bouwjaar 1972

€ 160,-
p/m

Tussenwoning
Bouwjaar 1988

€ 120,-
p/m

Geschakelde woning
Bouwjaar 2005

€ 128,-
p/m

Isolatiewaarden

Minimumisolatie-eisen voor de sociale woningbouw volgens de Voorschriften en Wenken 1965, de Modelbouwverordening 1976-1990 en het Bouwbesluit 1992, **2012 en 2015** uitgedrukt in de warmteweerstand van constructiedelen (R_c) in m^2K/W

Constructie	1965	1975	1979	1982	1987	1990	1992	2012	2015
Dak	0.86	1.03	1.29	1.3	2.0	2.5	2.5	3.5	6
Buitenwand	0.43	0.69	1.29	1.3	2.0	2.5	2.5	3.5	4.5
Vloer begane grond	0.17	0.26	0.52	1.3	1.3	1.3	2.5	3.5	3.5
Dubbel glas woonvertrek	nee	nee	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja
Dubbel glas slaapvertrek	nee	nee	nee	nee	nee	nee	ja	ja	ja

Woningen < 1975:

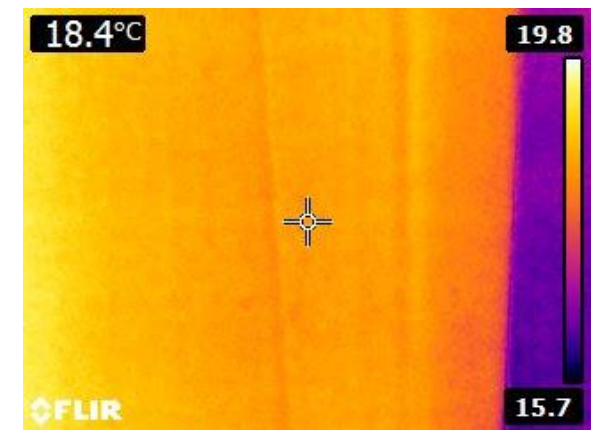
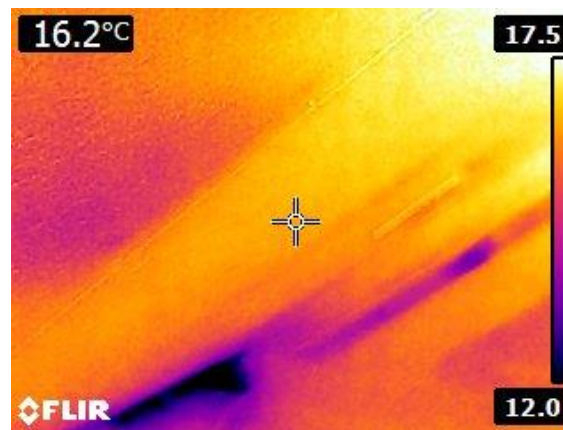
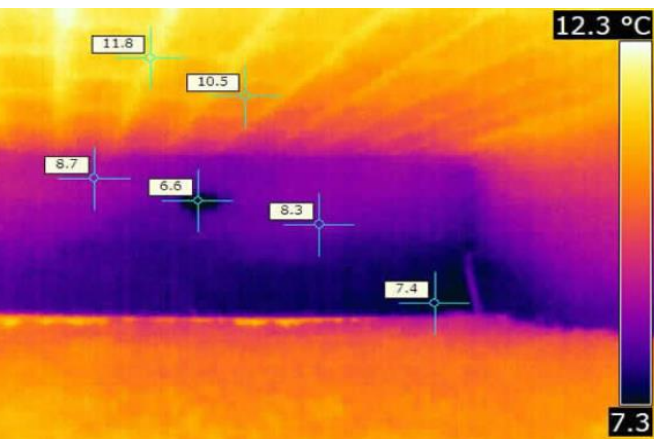
Geen regelgeving op het gebied van isolatie
Veel kansen op het gebied van isolatie!

Woning vanaf > 1975

Beperkte isolatie aanwezig
Minder kansen op het gebied van isolatie
(vloerisolatie vanaf +/- 1980)

Meer dan alleen besparen!

- Verhogen wooncomfort en binnenklimaat
- Minder omgevingsgeluid (overlast)
- Verbetering woningkwaliteit (waarde)
- Minder CO2 uitstoot

Stapsgewijs naar aardgasvrij

Stap 1

Isoleren

Stap 2.

Ventileren

Stap 3

Zonne-
energie

Stap 4.

Duurzaam
verwarmen

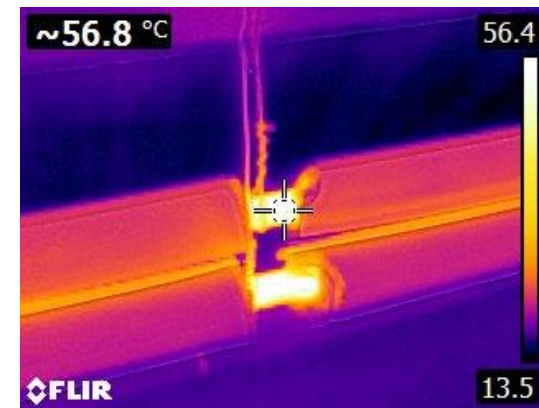
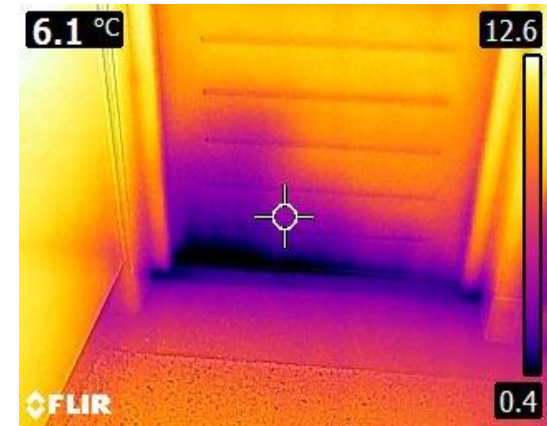
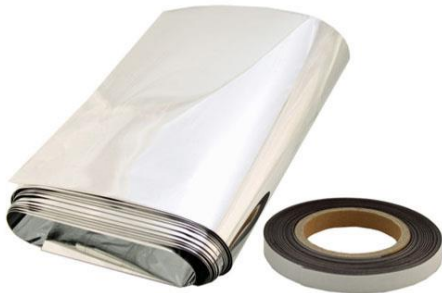
Slimme tips & apparaten

Laag hangend fruit: stap X

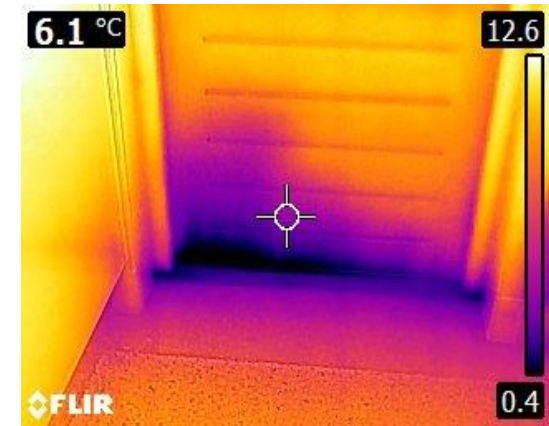
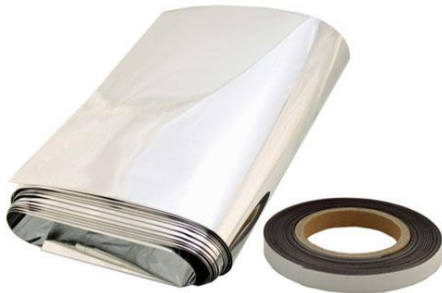
Kleine ingrepen

- Radiatorfolie
- Leidingisolatie
- Verbeteren naad- en kierdichting
- Led-verlichting
- Pompschakelaar vloerverwarming
- Aanvoertemperatuur Cv-ketel
- Ventilatiebox vervangen

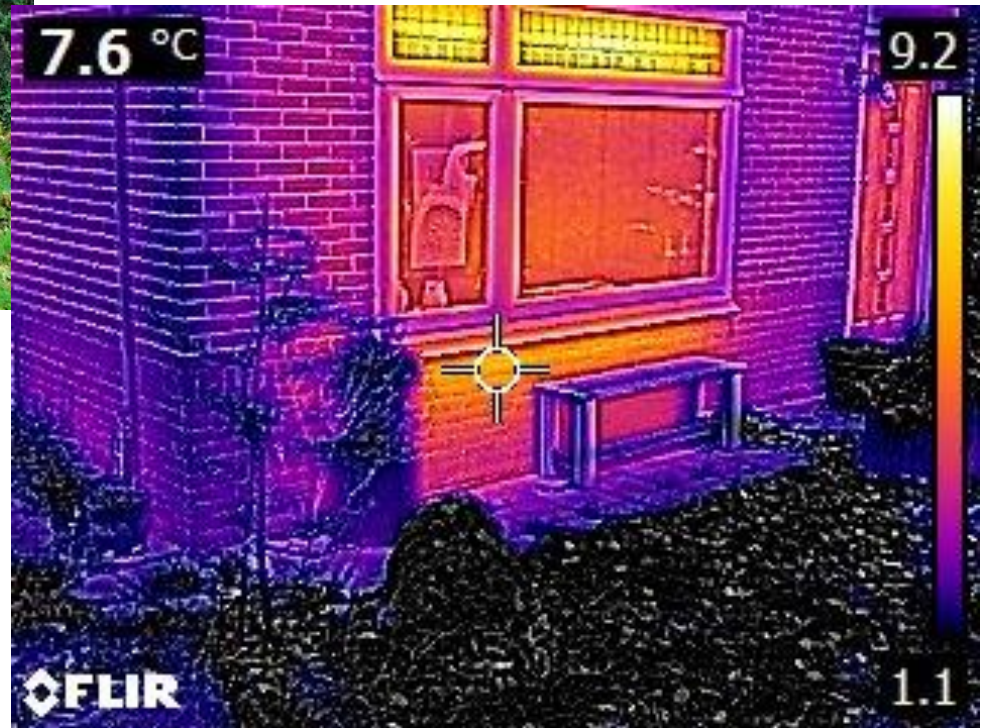

Kleine ingrepen

- Radiatorfolie
- Leidingisolatie
- Verbeteren naad- en kierdichting
- Led-verlichting
- Pompschakelaar vloerverwarming
- Aanvoertemperatuur Cv-ketel
- Ventilatiebox vervangen

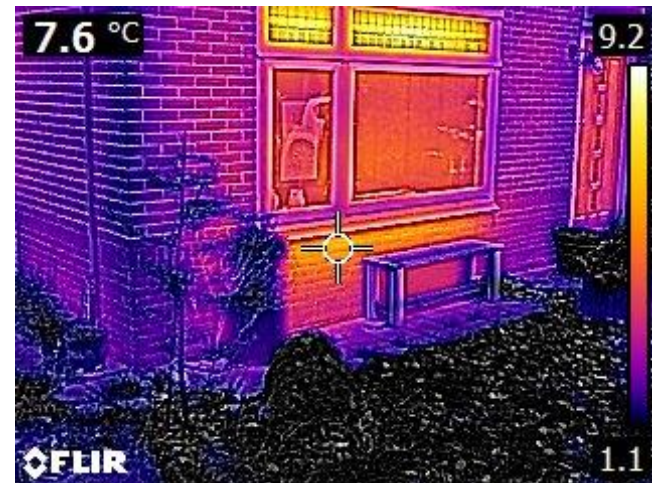
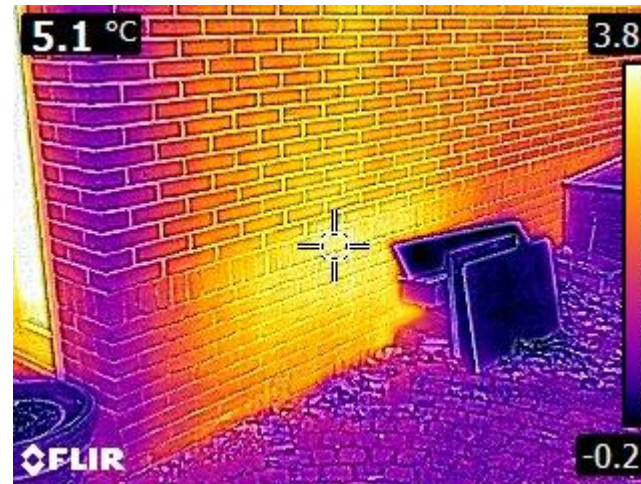

Lezen infraroodfoto

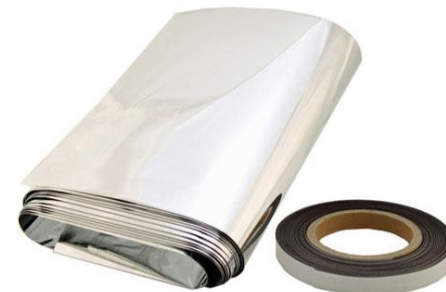
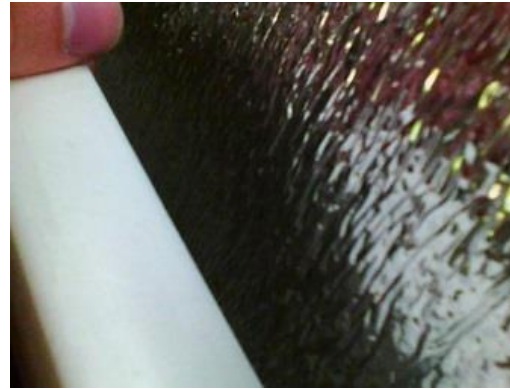
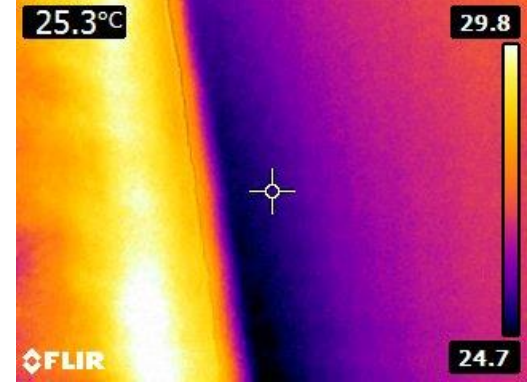
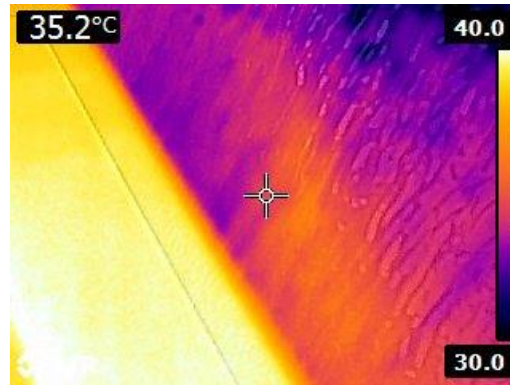
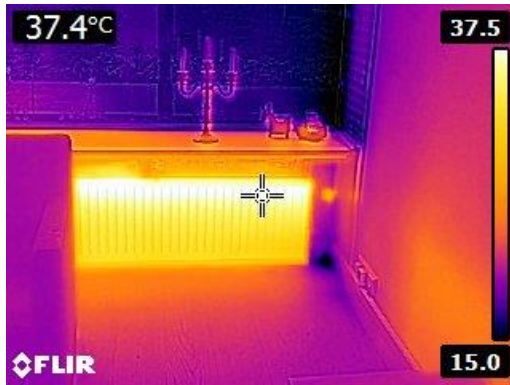
Lezen infraroodfoto

Geen radiatorfolie en een ongeïsoleerde gevel?

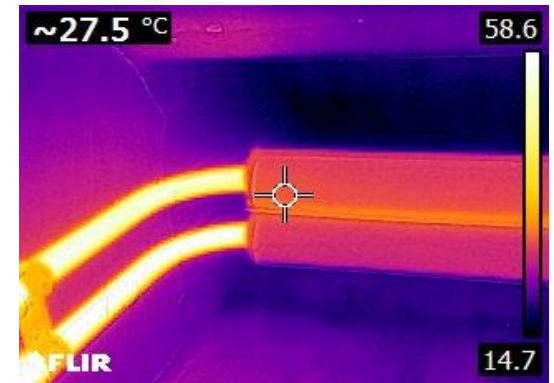
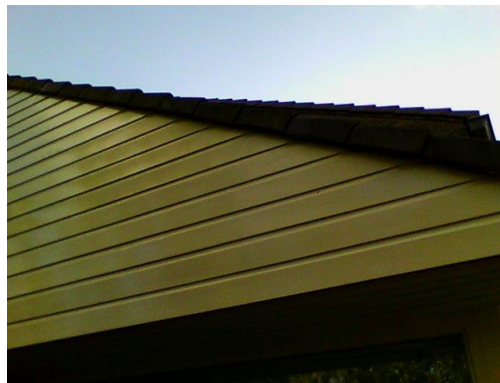
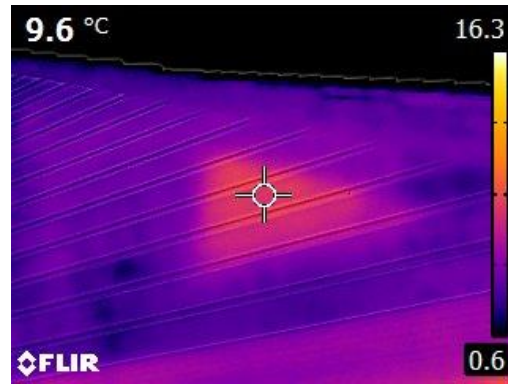
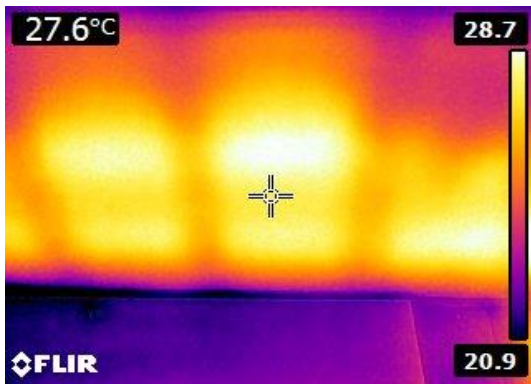

Radiatorfolie

Leidingisolatie

Leidingisolatie

Kosten indicatie:

€ 25 à € 50 afhankelijk van leidinglengtes in onverwarmde ruimtes.

➔ Besparing 3 m³ gas per m leiding per jaar (Milieu Centraal)

Meest interessante maatregelen

De eerste stappen:

“Beperk de energievraag!”

Stap 1: isolatiemaatregelen

Spouwmuurisolatie

Bodem- en vloerisolatie

Dakisolatie

Vervangen beglazing

Stap 1: isolatiemaatregelen

Spouwmuurisolatie

Bodem- en vloerisolatie

Dakisolatie

Vervangen beglazing

Stap 1: isolatiemaatregelen

Spouwmuurisolatie

Bodem- en vloerisolatie

Dakisolatie

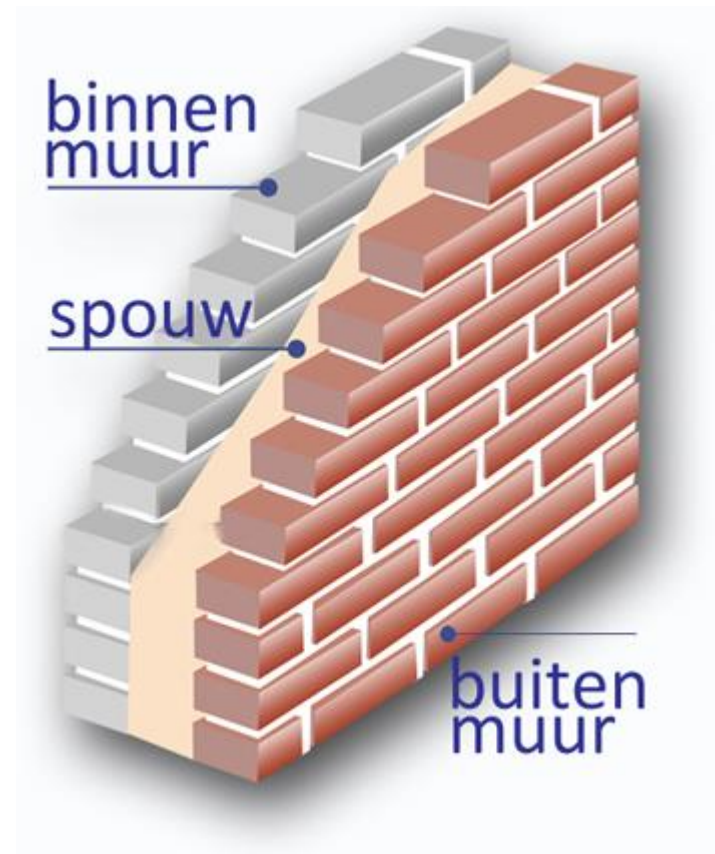

Vervangen beglazing

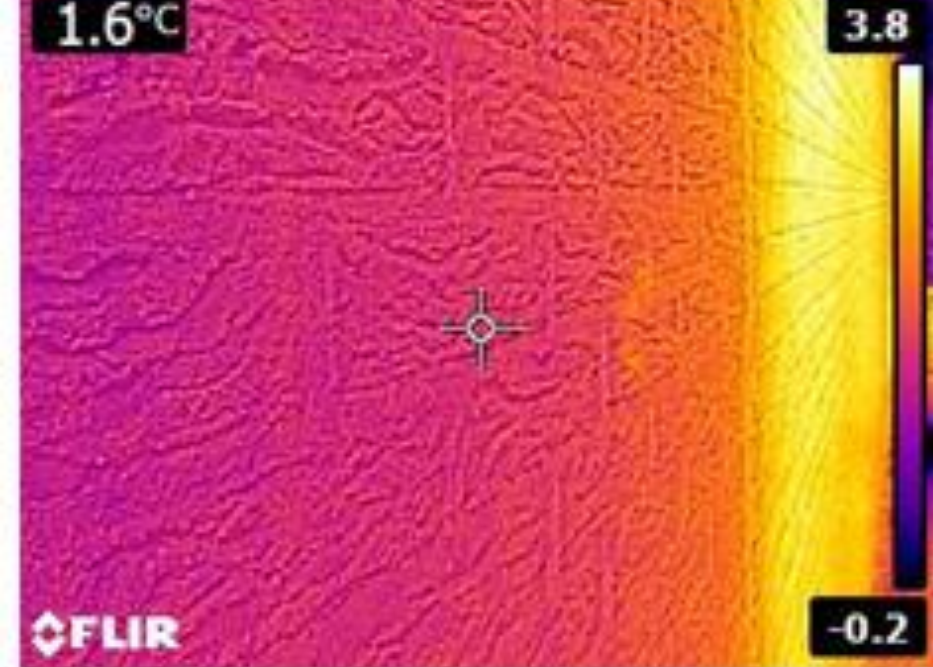
Gevel isolatie

Spouwmuur isolatie

Woning tussen
1910/1920 & 1975

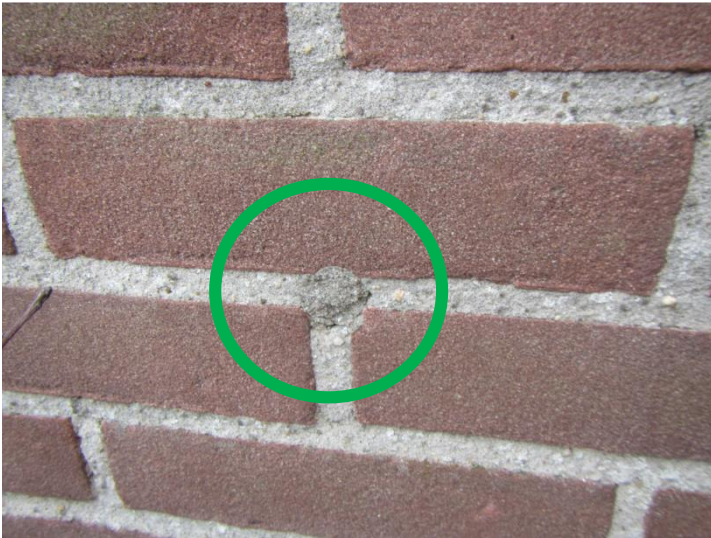

Spouwmuurisolatie

Kan ik spouwmuurisolatie toepassen?

Endoscopisch onderzoek (met camera in spouw)

- Reeds isolatie aanwezig ja/nee
- Speciebaarden
- Vervuiling

Spouwmuurisolatie

Isolatie parels

€ 16,- tot € 20,-
per m²

Minerale wol (vlokken)

Aminotherm

Wat als er al isolatie is?

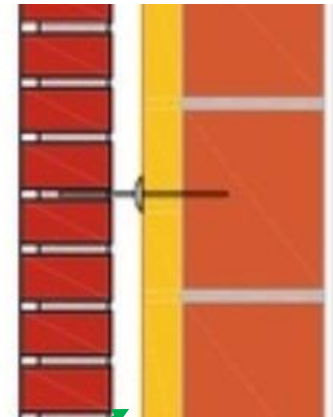
Vrijstaande woning
Bouwjaar 1988

€ 120,-
p/m

Vrijstaande woning
Bouwjaar 2005

€ 128,-
p/m

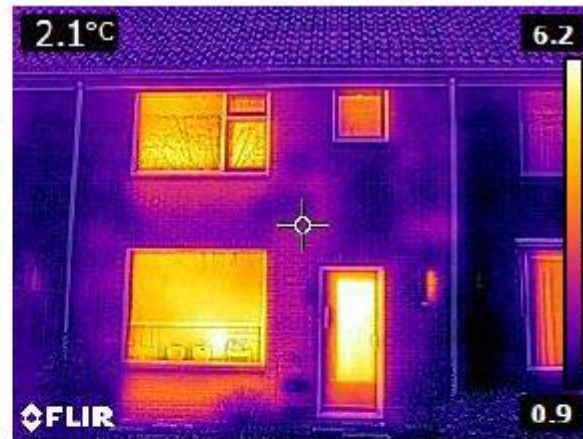

Minimale ruimte > 4 centimeter
om extra isolatie toe te passen

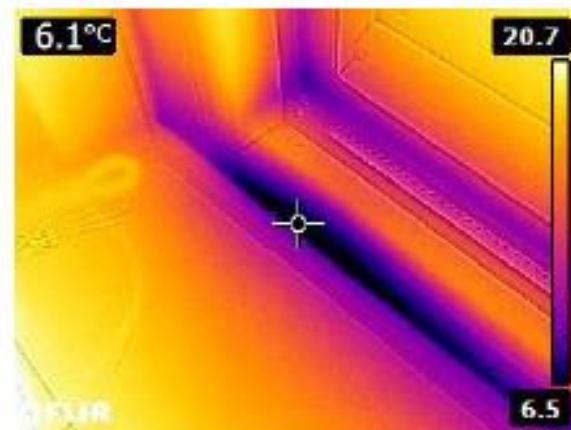
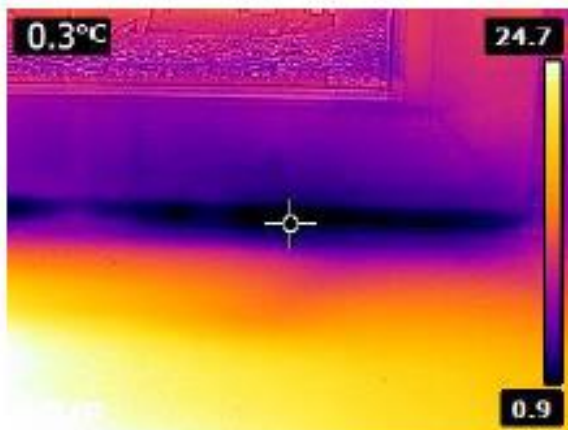
Spouwmuurisolatie

Spouwborstel

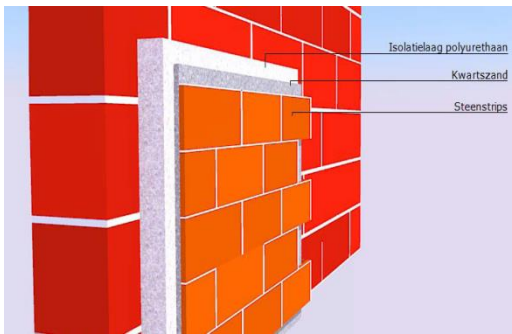
Kierdichting kozijnen (vaste delen)

Binnen- of buitengevelisolatie

Effectieve ingrijpende maatregel:

- Hogere isolatiewaardes
- Behoud thermische massa
- Authenticiteit woning
- Geen oneffenheden /uitstekende delen
- Gebogen gevelgedeeltes niet toepasbaar
- Aanpassingen goten, kozijnen, dakranden...
- Omgevingsvergunning

- circa € 150,- per m2

Tussenwoning
Bouwjaar 1906

Stap 1: isolatiemaatregelen

Spouwmuurisolatie

Bodem- en vloerisolatie

Dakisolatie

Vervangen beglazing

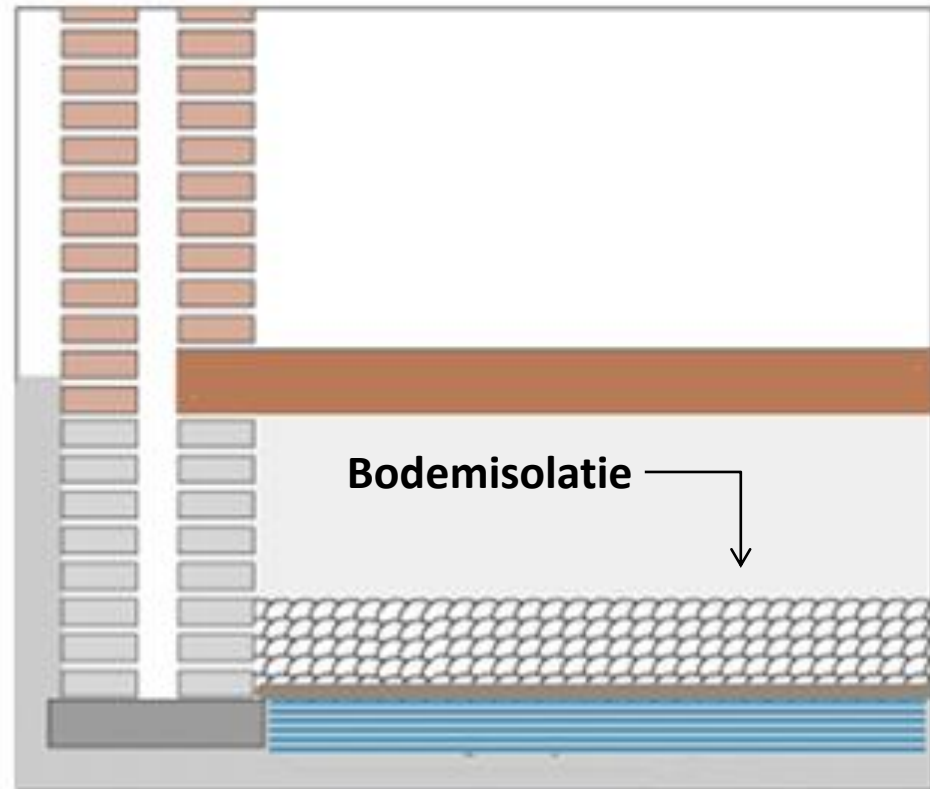
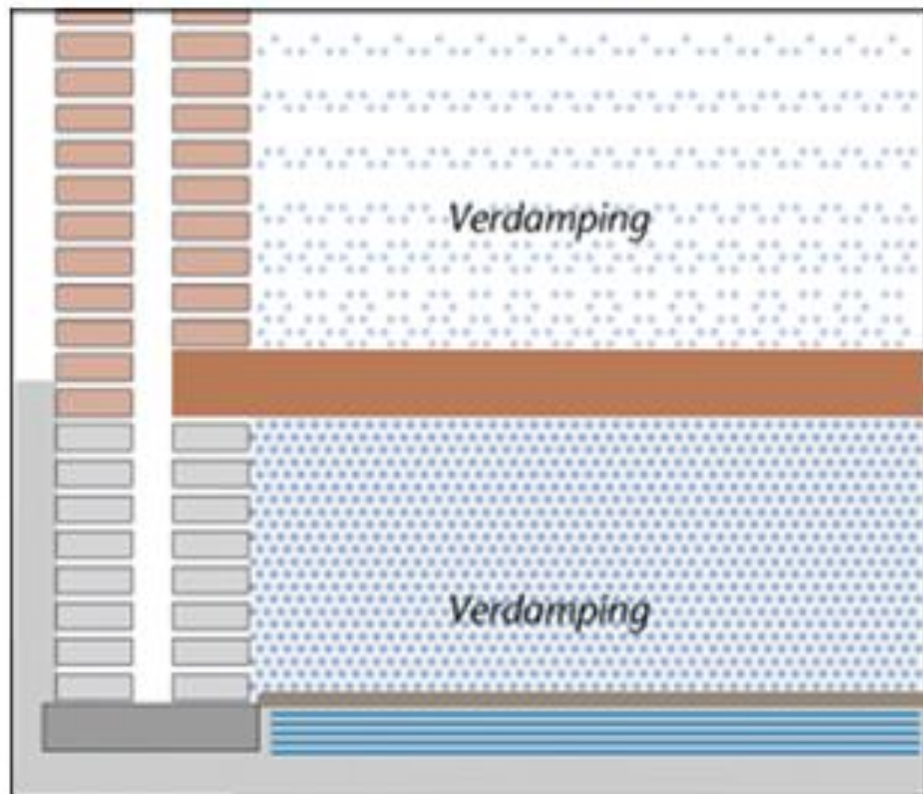
Bodem- en vloerisolatie

Vloerisolatie

Bodemisolatie/bodemfolie

Bodem- en vloerisolatie

Bodemisolatie meest toegepaste materialen

Isolatiewokkels

Bodemfolie

Isolatiematrassen

Eps parels

Natuurlijke schelpen

€ 20,- à € 30,- / m²

Vloerisolatie meest toegepaste materialen

Minimale werkhoogte
van circa 50 cm

€ 35,- à € 45,- / m²

Thermoskussens

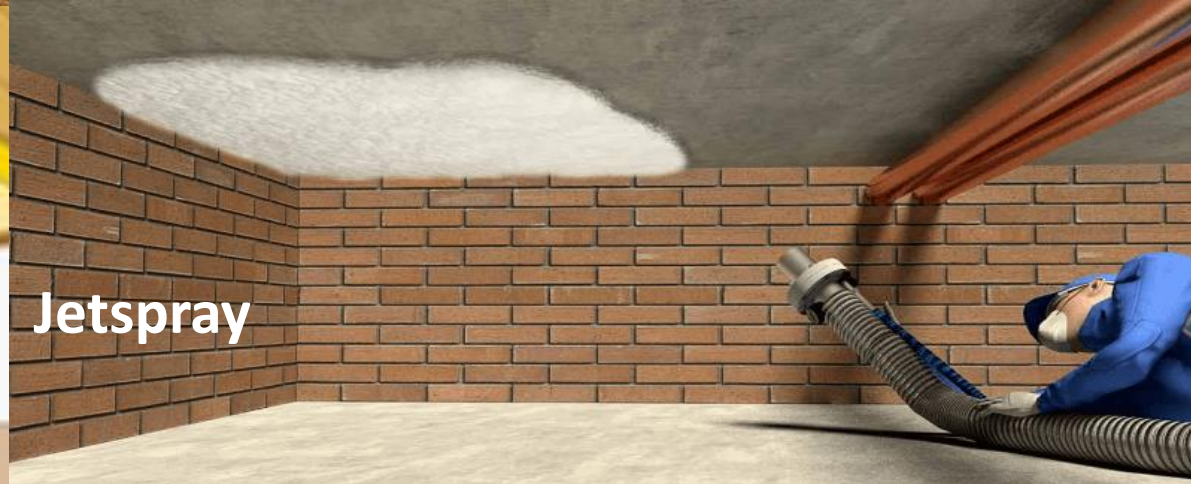
PUR

Prestatiefolie

Woldekens/platen

Jetspray

Wanneer pas je wat toe?

45 tot 50 centimeter ruimte en droog?

→ Vloerisolatie

Laag water in de kruipruimte? Druppels aan de vloer?

→ Bodemisolatie (evt. in combinatie met vloerisolatie)

45 centimeter of lager?

→ Bodemisolatie

Stap 2. Ventilatie

Stap 2: (bewust) ventileren

Luchtkwaliteit Co2	Luchtvochtigheid %
Buiten: 400 – 700 PPM	Te droog: < 30%
Gezond < 1000 PPM	Droog: 30 – 40 %
Aanvaardbaar 1000 – 1200 PPM	Gezond: 40 – 60 %
Ongezond: > 1200 PPM	Vochtig: 60 – 70 %
	Te vochtig: > 70 %

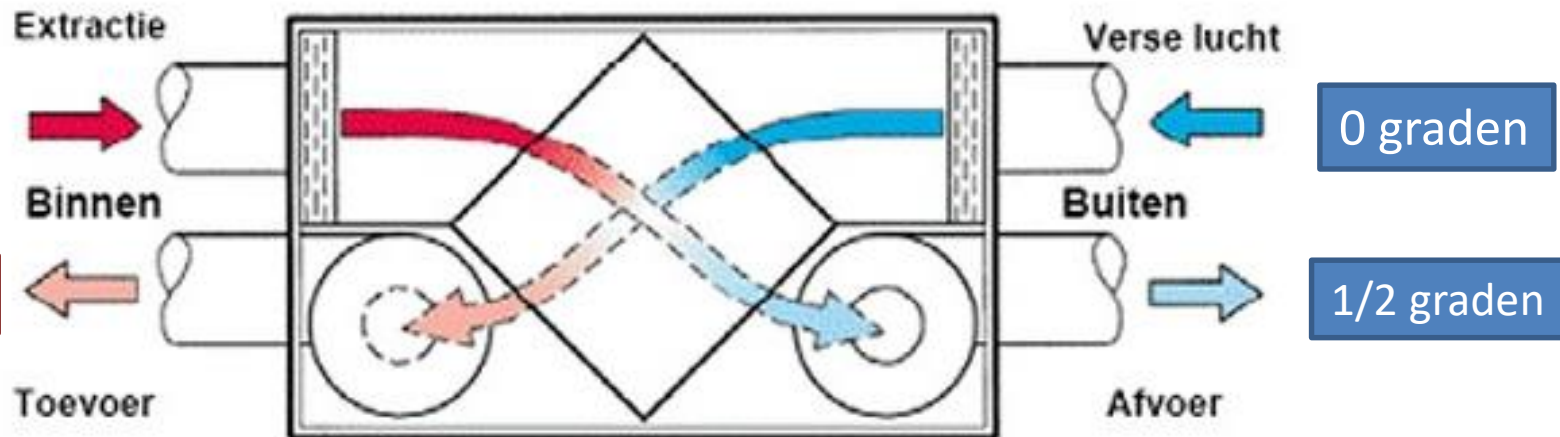

Uit onderzoek RIVM blijkt dat circa 50 % van alle woningen in Nederland een ongezond binnenklimaat heeft!

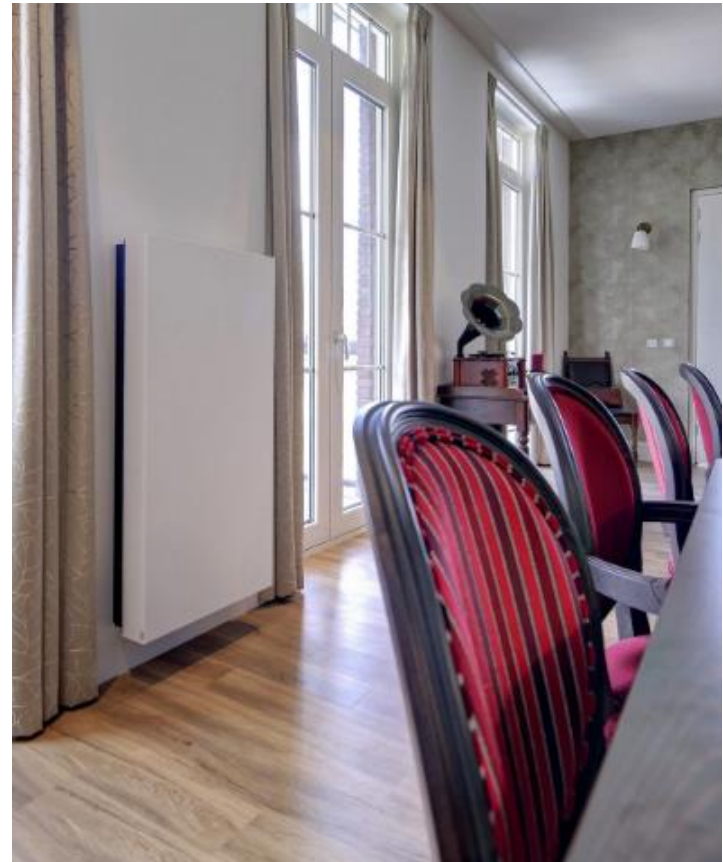

Balansventilatie met wtw

Systeem D: Mechanische aan en afvoer naar alle ruimtes in de woning met warmteterugwinning (WTW balansventilatie).

Decentrale wtw ventilatie

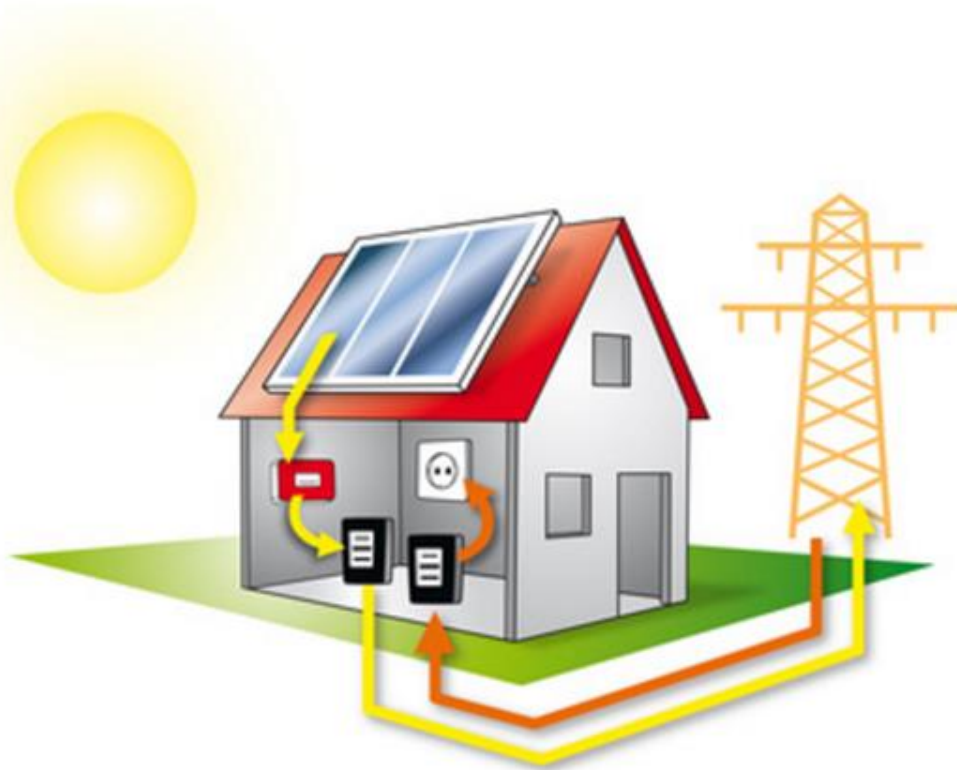
Stap 3: zonne-energie

Zonnepanelen

Zonnepanelen: de installatie

- Zonnepanelen
- Omvormer
- Kabelroute naar meterkast
- Aansluiting op aparte groep
- Eventueel vervanging meter (netbeheerder)

Installatie binnen één dag!

Schuin dak installatie

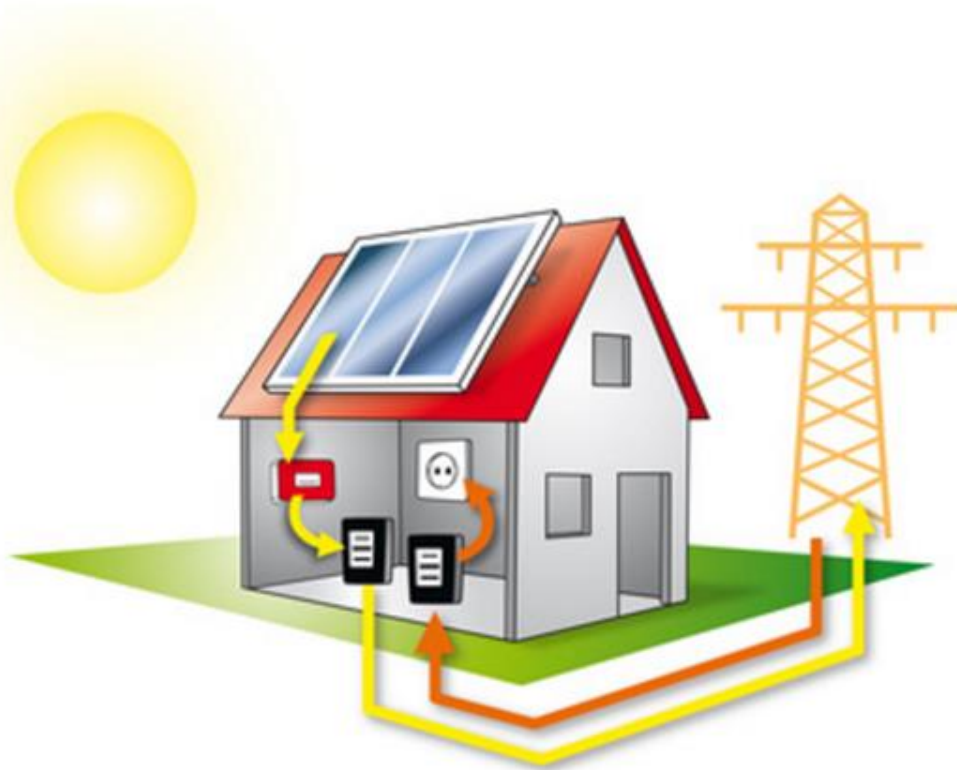

Plat dak installatie

Zonnepanelen: de installatie

- Zonnepanelen
- Omvormer
- Kabelroute naar meterkast
- Aansluiting op aparte groep
- Eventueel vervanging meter (netbeheerder)

Installatie binnen één dag!

Praktijkvoorbeeld

- 10 **zwarte** zonnepanelen (mono)
- Vermogen 3.050 Wp
- Investering € 3.950,- incl. btw

€ 3.325,- na btw teruggave

(incl. € 60 forfait)

- Opbrengstindicatie 2.590 kWh/jaar (85% zuidoost)
- Opbrengst per jaar € 515,- (op basis van 20ct/kWh)

Rekenvoorbeeld op basis van een installatie op een schuin dak zuidoost/west

Stap 4: Duurzaam verwarmen

Stap 4: Duurzaam verwarmen

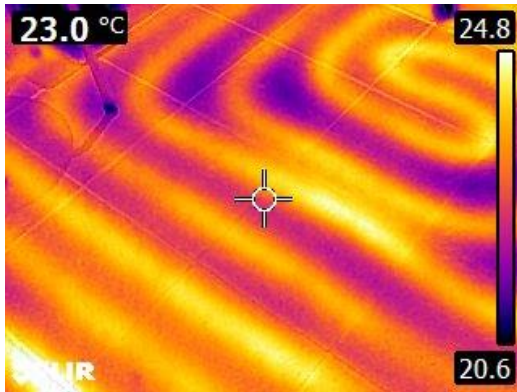
Duurzame warmte-opwekking als alternatief voor aardgas

Stap 4a

Lage temperatuurverwarming ? : vloerverwarming of LT radiatoren

Stap 4b

Koken op inductie/elektra

Stap 4: Duurzaam verwarmen

Duurzame warmte-opwekking als alternatief voor aardgas

Collectief vs individueel?

Warmtenet - all electric – biomassa – waterstof – groen gas - ....

Collectief aanbod

Welkom op het energieloket van de

Gemeente Krimpenerwaard

📍 Andere gemeente

Subsidiecheck

Bekijk de subsidies
& regelingen

Check het hier

Jouw woning stapsgewijs
energiezuinig, comfortabel
en aardgasvrij

Bekijk de maatregelen

Offerte aanvragen?

Vind bedrijven in jouw buurt

Praktijkvoorbeelden van bewoners

Meer informatie uit jouw gemeente

- Nieuws en agenda in jouw gemeente
- Subsidies en regelingen
- Lokale initiatieven

Gratis en
onafhankelijk advies
nodig?

Stel hier je vraag

Wijkgerichte aanpak
Oudekerk aan den IJssel
Maatwerkadviezen & Aanbod

Advies bij nieuwbouw?

Maatwerkadviezen
voorbeeldwoningen
Krimpenerwaard

Selectie bedrijven

- **Kwaliteit producten;**
(Kwaliteitsverklaringen)
- **Certificeringen;**
(Insula, SKG IKOB, erkend Tonzon installateur)
- **Opvolging**
(Binnen 5 werkdagen contact)
(Binnen 3 weken afspraak)

Geselecteerde bedrijven

- Spouwmuurisolatie

- Bodemisolatie

- Vloerisolatie

Stap 1: Inschrijven via het formulier of via www.duurzaambouwloket.nl/aanbod-krimpenerwaard

Inschrijven tot 28-02-2020!

Stap 2: Bedrijf neemt binnen 5 werkdagen contact op;

Stap 3: Bedrijf komt binnen 3 weken langs om de persoonlijke situatie te bekijken

Stap 4: Bedrijf brengt een offerte uit op basis van het aanbod en de voorwaarden

Stap 5: Indien akkoord wordt een afspraak gemaakt voor uitvoering van de maatregel

Stap 6: Uitvoering maatregel

Regelingen voor u als bewoner

- **Investeringssubsidie Duurzame Energie** € 500,- t/m + € 2500,-
* warmtepompen, zonneboilers, biomassaketels en kachels
- **BTW teruggave zonnepanelen particulieren** -/- 21% BTW
- **Verlaagd btw tarief arbeid bij isolatiemaatregelen** 9% BTW
- **Energiebespaarlening (landelijke lening)** Max. € 25.000,-
- **Isolatiesubsidie SEEH (landelijk)** Zie website DBL
Spouwmuur-, vloer-, bodem-, dakisolatie en beglazing (en meer)
Let op, minimaal 2 isolatiemaatregelen!

Voor meer informatie en de voorwaarden van de subsidieregelingen neem contact op met Duurzaam Bouwloket door te mailen naar info@duurzaambouwloket.nl of kijk op www.duurzaambouwloket.nl

Bedankt voor uw aandacht